

Anvisning

Uppdaterad 2022-02-25

Grävning i kommunal mark

Anvisning och regelverk för
grävning och återställande

Fastställt av: Kommunteknik och service, teknisk chef

Fastställt datum: 2019-03-01

Dokumentet gäller till och med: Tills vidare

Dokumentet gäller för: Entreprenörer

Dokumentansvarig: Kommunteknik och service, gatuingenjör

Diarienummer: KS2019:63

Innehåll

Begreppsförklaringar	3
Inledning.....	4
Innan arbetet startar	4
Ansökan om grävstillstånd	4
Ansökan om TA-plan och eventuell trafikföreskrift.....	4
Förutsättningar.....	4
Krav på utbildning	4
Under arbetets gång	5
Krav på utförande.....	5
Ansvar för arbetsområdet.....	5
Kontroll och tillhandahållande av handlingar	6
Kommunens rättigheter.....	6
Enskilda vägar.....	6
Avslut och återställning.....	6
Överlämnande.....	6
Kontroll av utfört arbete	7
Ansvar efter överlämnande och garantitid	7
Återställning.....	7
Kostnader för återställning och framtida underhåll	9
Viten	9
Kontakt.....	10

Begreppsförklaringar

APV- Förkortning av "Arbete på väg".

Arbetsområde - Område som tagits i anspråk för att utföra ett arbete. Innefattar normalt ett inhägnat område eller ett område som avgränsats med trafikordningar.

Asfaltsentreprenör - Kommunens asfaltsentreprenör kontrakterad att utföra återställningar och underhåll på kommunens gator.

Gång- och cykelbana - Yta som är avsedd för cyklister och gångtrafikanter. Kan vara utformad som trottoar eller friliggande väg. Normalt 2,5-4 m bred.

Gräventreprenör - Den som söker grävtillståndet och ansvarar för arbetet.

Gångbana - Trottoar normalt ca 1-2,5 m bred som primärt inte är avsedd för annan användning än gångtrafik.

Köryta - Yta som primärt används av motortrafik men även i viss mån av cyklister och gångare om alternativ saknas i form av gångbana eller cykelväg.

Motveck - Motlut utmed gatan som har till syfte att leda bort dagvatten.

Trafikanordningar - Skyltar, avstängningsmaterial och skydd i form av buffertar, barriärer mm.

Trafikanordningsplan - Plan över hur arbetsområdet ska skyltas och skyddas, benämns även i förkortning som TA-plan. Generell TA-plan avser en plan som kan modifieras i mindre utsträckning efterhand utan att det nödvändigtvis innebär att entreprenören måste ansöka om ny vid mindre förändringar av arbetet.

Trafikföreskrift - Åtgärder vid vägarbeten som kräver särskilt tillstånd, till exempel hastighetsbegränsningar, parkeringsförbud, förbud att stanna, avstängning och omledning.

Inledning

Dessa bestämmelser har till syfte att ge tydliga förutsättningar för den som gräver i kommunens gator. Tydligheten består i att entreprenören ska veta vad som åligger denne i ansvarsväg och att kostnader i samband med arbetet ska vara möjligt att kalkylera. Vidare är syftet att kommunen ska kunna säkerställa att kostnaderna för framtida underhåll inte ska drabba kommunen utan bekostas av den som är ansvarig för grävarbetet.

Innan arbetet startar

Ansökan om grävstillstånd

Innan några arbeten får påbörjas ska gräventreprenören ha ansökt om och erhållit godkänt grävstillstånd enligt e-tjänsten "Gräva och borra i kommunal mark", som finns på kommunens hemsida <https://e-tjanster.forshaga.se>. Sök på "grävning". Byggstart ska ske inom sex månader från godkänd ansökan.

Ansökan om TA-plan och eventuell trafikföreskrift

Innan arbetet får börja ska entreprenören ha ansökt och erhållit godkänd TA-plan och eventuell trafikföreskrift. Kommunen kan vid vissa typer av arbeten välja att godkänna en generell TA-plan.

Till grund för utformningen av TA-planen/trafikföreskriften gäller "Handbok Arbete på Väg" utgiven av Sveriges kommuner och Landsting (SKL). <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/arbete-pa-vag.html> Det är alltid senaste versionen vid ansökningstillfället som gäller.

Som tillägg gäller att vid arbeten med passerande fordonstrafik och där arbetsområdet inkräktar på körbanan ska återstående bredd anpassas för att möjliggöra framkomlighet. Följande bredder gäller om inte annat överenskomms.

Mötande fordonstrafik:	Minimum 6 (sex) meter
Där möte inte är möjligt:	Minimum 3 (tre) meter

Förutsättningar

Entreprenören är ansvarig för att förvissa sig om förutsättningar så som befintliga ledningars läge och övrigt som kan ha betydelse för framkomligheten och kommunens normala drift. Kabelutsättning ska alltid ske via <http://www.ledningskollen.se> innan schaktningsarbeten börjar, oavsett schaktdjup.

Krav på utbildning

Samtlig personal inklusive arbetsledning ska ha genomgått utbildning i som lägst APV nivå 2. Utmärkningsansvarig ska ha genomgått utbildning APV steg 3A eller 3B.

Under arbetets gång

Krav på utförande

Markarbeten vad gäller materialval och konstruktion ska utföras i enlighet med AMA-Anläggning 17.

Generellt gäller 45cm fyllnadshöjd vid kabelförläggning, om inget annat överenskommit.

Schakt eller motsvarande skall göras med största aktsamhet så inte befintlig anläggning i mark skadas.

Packning ska ske med envalsvält eller vibroplatta med minst sex överfarter. Lagertjocklek får inte vara större än rekommendationen för vald packningsutrustning. Massor ska vid uppgrävning hållas separerade i fraktioner och materialtyp om massorna ska användas för återfyllnad.

Avslutande lager av obundet material ska alltid utföras med nytt väggrus(0-18). Väggrus ska justeras i nivå med befintligt bitumenbundet lager i väntan på återställning. Tjocklek av väggrus ska vara sådant att återställning av asfalt kan ske i enlighet med befintliga omkringliggande lager och att erforderlig mängd väggrus blir kvar efter att asfaltsentreprenören schaktat för att göra plats för ny asfalt. (Se under rubrik återställning). Bärlager(0-32) får användas men inte i översta skiktet beskrivet ovan.

I de fall kommunen anser att trafikmängden eller typen av trafik medför en högre belastning på den specifika gatan, ska entreprenören, utan möjlighet till ersättning, komplettera lagningen med provisorisk asfalt. Asfalten kan vara kall eller varm och mängden ska vara 80-125 kg/m².

Övriga installationer så som kantsten och marksten ska återställas enligt befintligt skick innan arbetet kan anses vara färdigställt för asfaltering. Detta gäller inte återställning av så kallad lim/spiksten då detta kräver att asfalten utförs innan.

Grönytor ska återställas till befintligt skick vad gäller matjord och grässådd mm. Gräventreprenören ansvarar för återställningen fram till att gräset har etablerat sig.

Ansvar för arbetsområdet

Entreprenören ansvarar för att arbetsplatsen är en säker arbetsmiljö för de som arbetar, vistas eller passerar arbetsplatsen. Inget arbete får ske utanför arbetsområdet och material ska inrymmas i arbetsområdet. Om entreprenören vill använda allmän platsmark utanför vägområdet, så som grönytor eller parkeringar för projektet ska denne ansöka om detta till kommunen via epost kommunteknik@forshaga.se.

Kontroll och tillhandahållande av handlingar

Kommunen kan komma att kontrollera arbetsplatsen avseende trafikanordning, arbetsmiljö och övriga tillstånd.

Det är alltid gräventreprenörens ansvar att ansöka om nytt gräv tillstånd i de fall som beräknat start och stopp av arbetet inte stämmer eller har förändrats. Om arbetet sker utanför de tider som angivits i gräv tillståndet räknas det som avsaknad av godkänt gräv tillstånd.

Följande handlingar ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till arbetsplatsen:

- Godkänt gräv tillstånd
- Godkänd TA-plan och eventuell trafikföreskrift
- Arbetsmiljöplan samt riskanalys
- Besiktningssintyg för besiktningsskyldiga maskiner och utrustning
- Godkänt id-kort, typ ID06 eller motsvarande

Kommunens rättigheter

Forshaga kommun förbehåller sig rätten att stoppa arbete som inte uppfyller kraven enligt denna handling eller som kan konstateras innebära en arbetsmiljörisk för utförare och/eller tredje man. Arbetet får återupptas först när felet/felen är åtgärdade. Entreprenören ska själv stå för eventuella kostnader som kan härledas till stillestånd på grund av beordrat stopp.

Enskilda vägar

Förutom det som står beskrivet i detta dokument, gäller följande:

Generellt gäller att schakt inte ska förekomma inom vägområdet. Om schakt är nödvändig, ska kommunens kontaktperson meddelas.

AMA Anläggning med till exempel så kallad "Utkilning" av tvärgående schakt gäller, eventuellt framtida garantiåtagande upprättas samt eget beskrivande regelverk för utförandet enligt gällande branschregelverk. Endast väggrus (0-18 eller motsvarande) ska användas som färdigt ytskikt.

Avslut och återställning

Överlämnande

Entreprenören ska senast nästkommande vardag efter att arbetet är avslutat via epost till kommunteknik och service meddela att arbetet är klart för återställning. Ämnesraden i mejlet ska innehålla texten "färdigställande" samt "ärendenumret" enligt gräv tillstånd.

Om entreprenören vill anmäla del av objekt som färdigställt ska det tydligt framgå i mejlet vilken del som avses. Kommunen anser detta lämpligt på mer omfattande entreprenader till exempel fiberutbyggnad eller sådana som har en tydlig geografisk uppdelning på gator eller områden.

Kontroll av utfört arbete

Kommunen kan komma att utföra kontroll av arbetet både under tiden arbetet pågår samt efter att gräventreprenören anmält arbetet färdigställt.

Kontrollen avser säkerställa att arbetet har utförts på ett fackmässigt sätt med sin grund i AMA Anläggning och enligt instruktioner i denna riktlinje. Vid upptäckt av brister förlängs tiden som entreprenören är ansvarig för lagningen och de 30 dagarna enligt avsnittet "ansvar efter överlämnande och garantitid" börjar gälla först efter att felen är avhjälpna.

Entreprenören ska åtgärda bristerna inom sju kalenderdagar. Om bristerna är av sådan karaktär att de innebär en risk för bilister, cyklister eller gångare ska det åtgärdas omgående.

Ansvar efter överlämnande och garantitid

Under förutsättning att entreprenören har utfört överlämnandet på ett korrekt sätt (avsnittens krav på utförande och överlämnande) ska gräventreprenören ansvara för lagningen i maximalt 30 kalenderdagar efter överlämnande eller till dess kommunens asfaltsentreprenör återställt ytan. Under vintertid ansvarar gräventreprenören för ytunderhåll till dess att varm asfalt finns tillgängligt. Därefter inträde 30 dagarnas maxgräns. Ansvaret innefattar att ytorna ska hållas funktionsdugliga och att de vid behov märks ut med X3 sidomarkeringsskärm. Behöver ytan spärras av ombesörjer gräventreprenören även detta.

Vad gäller ytor som har försetts med asfalt specificerat under rubriken krav på utförande tar kommunen omgående över ansvaret för lagningen. Även detta under förutsättning att överlämnandet har skett i enlighet med detta dokument och utförandet är fackmässigt.

När kommunen övertar ansvaret för lagningen börjar garantitiden gälla. Garantitiden är fem (5) år för entreprenörens arbetsprestation, material och varor.

Återställning

Grönytor och diken

Grönytor och diken ska återställas i omedelbar anslutning till avslutad grävning. Grönytor med gräs ska sås.

Asfalt

All asfaltsåterställning ska göras av den asfaltsentreprenör som kommunen kontrakterat. Se förtydligande i illustrationer på sidan 7.

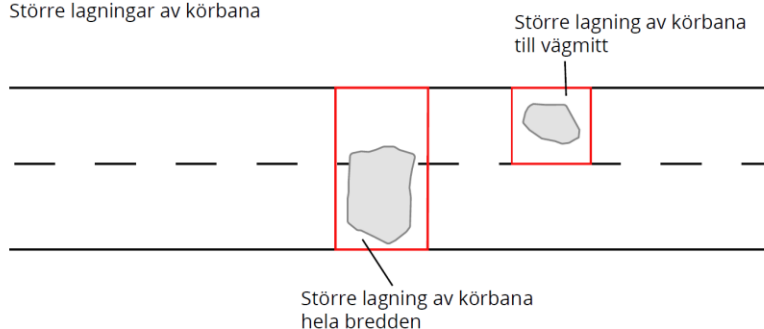
Asfaltsentreprenören uppmanas att dokumentera (foto) objektet innan och efter asfaltsjusteringen. Dessa bilder ska skickas till kommunens kontaktperson med objektets nummer.

Som princip för återställning av asfalt gäller att körytor ska återställas med befintlig tjocklek, minst 40 mm och max 150 mm. Gångbanor, motveck och cykelvägar ska återställas med 40 mm ABT11 100/150 oavsett befintlig tjocklek om inget annat påtalas av kommunen för det specifika objektet.

1. Skärning av asfaltskanter ska ske så att jämn anslutning mot omkringliggande lager erhålls samt att lös och skadad asfalt tas bort. Rektangulära och kvadratiska lagningar ska alltid eftersträvas.
2. Renskarvning av asfaltskanter ska normalt vara maximalt 25 cm förutom vid djupschakt då renskarvning minst 1/3 av schaktdjupet är önskvärt. Frånsteg från detta ska påtalas direkt till kommunens kontaktperson,
3. Asfaltsjusteringens minimibredd är 60 cm, för att möjliggöra fullgod packning av återfyllningsmassor.
4. Schaktytor som överskrider 50 % av körbanans eller vägens bredd, justeras och beläggs hela bredden på körbanan eller vägen, till skarv.
5. Punkt 4 gäller även gångbanor samt så kallade "motveck" då man eventuellt bara har ett snitt i befintlig asfalt och ytterkant asfalt på motsvarande sida. I övriga fall ska alltid hela bredden rivs.
6. Vid befintlig asfalterad yta, invid brunnar och kantsten, tas den gamla beläggningen bort så att skarvar intill (<60 cm) undviks.
7. Entreprenören ska undvika att skarvar hamnar i hjulspåret.

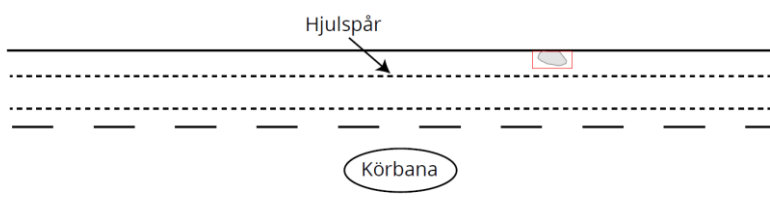
Exempel 1

Större lagningar av körbana

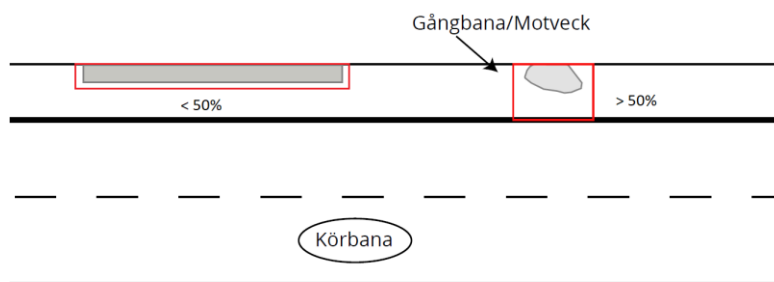

Exempel 2

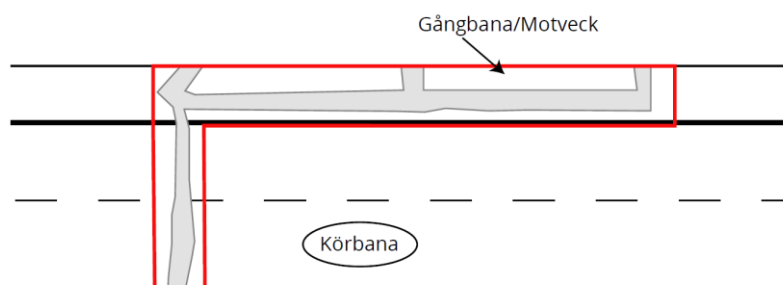
Mindre lagning av körbana

Exempel 3
Mindre lagning av gångbana / motveck

Exempel 4
Större lagning på gångbana / motveck
samt stick över körbana

Kostnader för återställning och framtida underhåll

Forshaga kommun fakturerar verklig kostnad för återställning plus 25 % för framtida underhåll. Detta gäller inte om det finns upprättade ramavtal som reglerar ovan nämnda.

Viten

Om inte entreprenören åtgärdar brister inom 30 dagar förbehåller sig kommunen rätten att på entreprenörens bekostnad åtgärda bristerna.

Forshaga kommunen kan komma att döma ut viten om entreprenören i fråga inte följer anvisningarna i detta dokument.

Kontakt

Kontaktpersoner

Ola Blomgren, gatuingenjör, telefon: 054-17 20 38

Morgan Häggbom, teknisk chef, telefon: 054-17 20 33

E-post

kommunteknik@forshaga.se

Telefon, växel

054-17 20 00

Postadress

Forshaga kommun, kommunteknik och service, Box 93, 667 32 Forshaga